

RESERVILÄISLIITTO r.y.

Helsinki, 19.10.2010

Valtiovarainvaliokunnan hallinto- ja turvallisuusjaosto

LAUSUNTO KOSKIEN HE 126/2010 vp VALTION TALOUSARVIOKSI 2011 / Puolustusministeriön hallinnonalan pääluokka / vapaaehtoinen maanpuolustus

Reserviläisliitto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto hallituksen esityksestä valtion vuoden 2011 talousarvioksi sen puolustusministeriön pääluokan osalta. Liitto toteaa erityisellä tyytyväisyydellä, että valtioneuvosto on pitäytynyt viime vuonna hyväksytyyn turvallisuus- ja puolustuspoliittisen selonteon rahoituslinjauksissa. On tärkeää, että puolustusvoimia kehitetään pitkäjänteisesti ja, että tehdyissä linjauksissa pitäydytään taloudellista suhdannevaihteluista riippumatta.

Puolustusministeriön hallinnonalan pääluokan menot nousevat kuluvaan vuoteen nähden 156 miljoonaa euroa. Kun mukaan lasketaan vielä uusien panssariajoneuvojen hankinta Afganistaniin, on nousu kokonaisuudessaan 166 miljoonaa euroa. Reserviläisliitto on erittäin pettynyt siihen, että näin suuresta lisäyksestä huolimatta valtioneuvosto esittää vapaaehtoisen maanpuolustuksen tukemiseen aiempaa vähemmän varoja. On vaikea ymmärtää, miksi vapaaehtoisen maanpuolustuksen tukemiseen tarkoitetut määrärahat eivät kasva samassa suhteessa kuin muu puolustusbudjetti. Vielä vaikeampaa on ymmärtää sitä, että nämä määrärahat laskevat.

Vapaaehtoisen maanpuolustuksen osalta valtioneuvoston esitys on ristiriidassa kesällä 2009 hyväksytyyn turvallisuus- ja puolustuspolitiikan kehittämistä linjaavan selonteon kanssa. Siinä mm. todetaan, että kansalaisten maanpuolustustahtoa ja sitoutumista Suomen puolustukseen tuetaan vapaaehtoistoiminnan mahdollisuuksia kehittämällä. Reserviläisliitto totesi selonteosta antamassaan lausunnossa, että tämä edellyttää käytännössä myös vapaaehtoiselle maanpuolustustyölle suunnattujen budjettimäärärahojen lisäämistä.

Valtioneuvoston esitys on ristiriidassa myös Eduskunnan puolustusvaliokunnan toukokuussa antaman lausunnon kanssa, jossa valiokunta tarkasteli vapaaehtoista maanpuolustusta säätelevän lain toimivuutta ja toimeenpanoa. Puolustusvaliokunta kiinnitti mietinnössään erityistä huomiota valtioneuvoston alimitoitettuihin talousarvioesityksiin: ”Valiokunta pitää tärkeänä, että MPK:n toiminnan rahoitustaso säilyy myös jatkossa nykyisenlaisena, ja että kehittämisvaiheessa olevan järjestelmän rahoituksesta huolehditaan. Valiokunta huomauttaa tässä yhteydessä, että puolustusministeriön tulee hallinnonalan sisäisin toimenpitein varmistaa riittävä resursointi MPK:n toiminnalle, jotta eduskunta ei joudu vuodesta toiseen budjetin käsittelyn yhteydessä lisäämään MPK:n rahoitusta.”

Tämä sama tilanne koskee pitkälti myös MPK:n keskeisten jäsenjärjestöjen toiminnan julkista rahoitusta, jonka tasoa eduskunta on viime vuosina toistuvasti korjannut valtioneuvoston esittämää suuremmaksi. Kuluvana vuonna Reserviläisliitto sai toimintansa tukemiseen 37.500 euron suuruisen osan vapaaehtoisen maanpuolustuksen tukemiseen varatusta määrärahasta. Tällä tuella rahoitetaan noin kuusi prosenttia liiton varsinaisen toiminnan kuluista. Käytännössä tuki ohjataan liiton maakunnallisten piirien ja paikallisten yhdistysten toiminnan tukemiseen.

Reserviläisliitto on Suomen suurin maanpuolustusjärjestö, jolla on noin 36.000 jäsentä. Heistä 90 prosenttia on suorittanut varusmiespalveluksen tai naisten vapaaehtoisen asepalveluksen. Liiton paikallisyhdistyksissä nämä reserviläiset voivat ylläpitää ampumataitojaan, fyysistä kuntoaan ja maastotaitojaan. Tämän lisäksi heidän sotilaallinen tietämyksensä pysyy ajan tasalla liiton jäsenlehteä, Reserviläistä ja muita liiton tiedotuskanavia seuraamalla.

Reserviläisillä on mahdollisuus ylläpitää sodan ajan sijoitusten edellyttämiä tietoja ja taitoja myös Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen kursseilla. Näiden kurssien vapaaehtoisuudesta 43 prosenttia tulee Reserviläisliiton riveistä. Nyt käsittelyssä oleva budjettiesitys heikentää Reserviläisliiton mahdollisuuksia huolehtia reserviläisten kenttäkelpoisuudesta ja maanpuolustustahdosta. Tämän johdosta Reserviläisliitto esittää tuen säilyttämistä vähintään nykyisen tasoisena.

Aselain harjoitteluelvoitteen hoito ampumaseuroissa

Valtioneuvoston talousarvioesitys ei huomioi myöskään uuden aselain mukanaan tuomia lisävelvoitteita ampumaseuroille. Jatkossa käsiasehankintaa voi saada vain kahden vuoden ennakkoharjoittelun jälkeen. Tämän harjoittelun voi suorittaa jossain ampumaseurassa ja se todennetaan aselupa haettaessa seuran ampuma-asekouluttajan antamalla todistuksella. Moni kansanedustaja nosti tämän asian esiin eduskunnan viimeaikaisissa täysistunnoissa, joissa käsiteltiin valtioneuvoston esitystä aselain muuttamiseksi. Useassa puheenvuorossa oltiin huolestuneita siitä, miten lain vaatima harjoittelujakso sekä siihen liittyvä koulutus käytännössä hoidetaan.

Reserviläisliiton yli 350 paikallisyhdistystä ovat kaikki ampumaseuroja. Liitto onkin jatkossa yksi järjestö, joka tarjoaa aloitteleville ampujille mahdollisuuden osallistua ns. AMPU-koulutukseen ja, jonka puitteissa on mahdollista harjoitella käsiaseammuntaa. Reserviläisliiton yhdistysorganisaatio kattaa käytännössä koko Suomen alueen.

Aselain muutoksen sisältämään harjoitteluelvoitteeseen on valmistauduttu Reserviläisliitossa jo pari vuotta. Liitto on mm. ollut mukana suunnittelemassa ns. AMPU-koulutusta, jonka osalta ensimmäiset kokeilukurssit pidettiin jo viime keväänä. Ensi vuonna järjestetään sekä kouluttajakoulutusta että varsinaista AMPU-koulutusta. Koko maan kattava AMPU-koulutus käynnistyy Reserviläisliitossa vuonna 2012.

Reserviläisliitto on myös tiedottanut jäsenyhdistyksilleen harjoitteluelvoitteesta ja kannustanut niitä hankkimaan tässä tarvittavia harjoitteluseuroja. Paikallisyhdistysten käsiasehankintoja on tuettu niin, että yhdistys on saanut hankkimaansa aseeseen liitolta 250 euron tuen. Taloudellisten syiden johdosta liiton on kuluvana vuonna ollut mahdollista tukea vain vajaan sadan jäsenyhdistyksen käsiasehankintaa. Tämä tuki on rahoitettu liiton omalla varainhankinnalla.

Reserviläisliitto jatkaa käsiasehankintojen tukemista myös ensi vuonna. Valtioneuvoston budjettiesityksen johdosta tukea on nyt kyetty varaamaan vain 60 yhdistyksen tarpeisiin. Mikäli tuen piiriin otettaisiin kaikki vielä tukea saamattomat jäsenyhdistykset, tulisi tähän olla käytettävissä 70.000 euroa. Liiton ensi vuoden talousarviossa tämä ei ilman merkittävää ulkopuolista lisärahoitusta ole mahdollista.

Reserviläisliitto on valmis hoitamaan omalta osaltaan aselain muutoksen sille tuomat lisävelvoitteet. Liitto ei kuitenkaan kykene tarjoamaan harjoittelumahdollisuutta koko maan alueella vielä useaan vuoteen ellei tähän saada lisärahoitusta valtion talousarviosta. Tämän johdosta Reserviläisliitto esittää, että eduskunta sisällyttää sisäasianministeriön hallinnonalan pääluokkaan ampumaseuroille tarkoitetun taloudellisen tuen, joka suunnataan AMPU-koulutuksen käynnistämiseen sekä ampumaseurojen käsiasehankintojen tukemiseen.

Lisäksi Reserviläisliitto esittää, että eduskunta sisällyttää valtion talousarvioon määrärahan myös koko maan kattavan ampumarataverkoston ylläpitämiseen. Erityisen tärkeää olisi saada perustettua lisää ampumaratoja pääkaupunkiseudulle.

Lisätietoja Reserviläisliiton lausunnosta antaa liiton toiminnanjohtaja Olli Nyberg, p. 0400 640 755 tai s-posti olli.nyberg@reservilaisliitto.fi.